

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 567/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Elenou Lalíkovou, Podbrezovská 34, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 33 D 2/2021 z 21. marca 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. júla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru, zákazu zneužitia práva podľa čl. 17 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) č. k. 33 D 2/2021 z 21. marca 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu správne súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Ústavná sťažnosť bola v súlade s Rozvrhom práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 (ďalej len „rozvrh práce“) pridelená sudcovi ústavného súdu Ľubošovi Szigetimu ako sudcovi spravodajcovi. Na konanie vo veci ústavnej

sťažnosti sťažovateľa je v súlade s § 47 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) príslušný druhý senát ústavného súdu, ktorý v roku 2022 rozhodoval v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu), a sudcovia Peter Molnár a Ľuboš Szigeti, ktorý podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde oznámil predsedovi ústavného súdu existenciu dôvodov svojho možného vylúčenia z konania a rozhodovania v predmetnej veci. Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 452/2022-6 z 28. júla 2022 bolo rozhodnuté, že sudca ústavného súdu Ľuboš Szigeti je z konania a rozhodovania o tejto ústavnej sťažnosti vylúčený. V súlade s § 47 ods. 2 treťou vetou zákona o ústavnom súde sa novým sudcom spravodajcom stala Jana Baricová, ktorá vylúčeného sudcu zastupuje podľa čl. III. ods. 1 písm. c) rozvrhu práce. Keďže ústavná sťažnosť bola prejednaná v roku 2022, v súlade s čl. III. ods. 1 písm. d) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 rozhoduje druhý senát ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

3. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že rozhodnutím disciplinárneho senátu č. k. 3 Ds 8/2015 z 18. apríla 2017 bol sťažovateľ (v tom čase sudca Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) oslobodený spod návrhu na začatie disciplinárneho konania podaného predsedníčkou Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovateľka“) z 21. decembra 2015, ktorý mu kládol za vinu disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v danom čase (ďalej len „zákon o sudcoch a prísediacich“) spočívajúce v bližšie neoznačenom zavinenom nesplnení alebo porušení povinností sudcu [za ktoré mu hrozilo uloženie disciplinárneho opatrenia buď vo forme napomenutia [§ 117 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch a prísediacich] alebo zníženia funkčného platu až o 30 % na obdobie najviac troch mesiacov a pri opätovnom disciplinárnom previnení, ktorého sa sudca dopustil v čase pred zahladením disciplinárneho postihu, na obdobie najviac šiestich mesiacov [§ 117 ods. 1 písm. b) zákona o sudcoch a prísediacich].

4. Proti rozhodnutiu disciplinárneho senátu podala navrhovateľka 5. júna 2017 odvolanie, v ktorom navrhla, aby odvolací disciplinárny senát po posúdení všetkých okolností konania vrátane opakovaného posúdenia subjektívnej stránky disciplinárneho previnenia prijal záver, že konanie disciplinárne obvineného napĺňa po formálnej a materiálnej stránke znaky disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch a prísediacich, a postupom podľa § 131 ods. 4 zákona o sudcoch a prísediacich napadnuté rozhodnutie zrušil a rozhodol vo veci sám alebo vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

5. Kompetencia rozhodovať o disciplinárnej zodpovednosti sudcov, prokurátorov a iných zákonom určených osôb bola s účinnosťou od 1. decembra 2021 zverená disciplinárnym senátom najvyššieho správneho súdu [§ 3 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) (ďalej len „DSP“)].

6. Najvyšší správny súd napadnutým uznesením disciplinárne konanie vedené proti sťažovateľovi (disciplinárne obvinenému) prerušil podľa § 27 ods. 5 DSP, keďže sťažovateľovi funkcia sudcu zanikla vzdaním sa. Vychádzajúc z § 19 zákona o sudcoch a prísediacich v znení účinnom od 15. októbra 2019, ktorý ustanovuje, že „Sudca sa môže funkcie sudcu vzdať písomným oznámením prezidentovi. Funkcia sudcu v takom prípade zaniká uplynutím kalendárneho mesiaca,

v ktorom bolo písomné oznámenie o vzdaní sa funkcie doručené prezidentovi. Za vzdanie sa funkcie sudcu sa považuje aj podpísanie vyhlásenia, v ktorom sudca vyjadří súhlas so svojou kandidatúrou na kandidátnej listine politickej strany alebo politického hnutia vo voľbách do národnej rady a vo voľbách do európskeho parlamentu podľa osobitného predpisu. V prípade podľa predchádzajúcej vety je Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán podľa osobitného predpisu povinná doručiť prezidentovi kópiu vyhlásenia sudcu, v ktorom sudca vyjadří súhlas so svojou kandidatúrou na kandidátnej listine politickej strany alebo politického hnutia vo voľbách do národnej rady alebo vo voľbách do európskeho parlamentu podľa osobitného predpisu do piatich dní odo dňa, keď jej bola doručená kandidátka listina, ktorej prílohou podľa osobitného predpisu je takéto vyhlásenie sudcu; vyhlásenie môže prezidentovi doručiť aj dotknutý sudca bez toho, aby tým bola dotknutá povinnosť Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán podľa tejto vety; doručenie vyhlásenia sudcu prezidentovi Štátnou komisiou pre voľby a kontrolu financovania politických strán alebo dotknutým sudcom podľa tejto vety sa považuje za doručenie vzdania sa funkcie sudcu prezidentovi pre účely prvej vety.“, najvyšší správny súd konštatoval, že „vyhlásenie [redacted] bolo Štátnej komisii doručené 1. decembra 2019, išlo o úkon v dobe účinnosti už novelizovaného znenia zákona o sudcoch a príslušných. Keďže toto vyhlásenie bolo prezidentke Slovenskej republiky doručené 6. decembra 2019, funkcia sudcu potom [redacted] zanikla k 31. decembru 2019.“. V tejto súvislosti najvyšší správny súd poukázal na uznesenie ústavného súdu č. k. II. ÚS 349/2021-25 zo 6. júla 2021, v ktorom ústavný súd (okrem iného) uviedol, že právny účinok prejavu vôle sudcu kandidovať vo voľbách nastáva až predložením vyhlásenia Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán (ďalej len „štátna komisia pre voľby“).

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti (čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde) tvrdí, že funkcia sudcu mu nezanikla fikciou, ako to uvádza najvyšší správny súd v napadnutom uznesení, ale že výkon funkcie sudcu má podľa rozhodnutia ministra spravodlivosti Slovenskej republiky z 28. novembra 2019 prerušený z dôvodu nástupu na starobný dôchodok (od 1. decembra 2019). Do dňa podania ústavnej sťažnosti sťažovateľovi nebolo doručené žiadne rozhodnutie či oznámenie príslušného orgánu verejnej moci o zániku jeho funkcie sudcu.

8. Sťažovateľ uvádza, že súhlas s jeho kandidatúrou na kandidátnej listine politickej strany [redacted] vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky konaných 29. februára 2020 dal 7. októbra 2019, t. j. v čase, keď uvedená právna úprava vzdania sa funkcie sudcu neexistovala (účinnosť nadobudla až 15. októbra 2019), čo však najvyšší správny súd vo svojom rozhodnutí nesprávne právne posúdil. V tejto súvislosti sťažovateľ rozhodnutiu najvyššieho správneho súdu vytyka jeho neústavnosť a arbitrárnosť, keďže vec sťažovateľa riadne meritórne neprejednal a nerozhodol o nej tým spôsobom, že by potvrdil oslobodenie sťažovateľa spod návrhu na začatie disciplinárneho konania (§ 46 ods. 5 DSP).

9. S poukazom na znenie § 4 DSP, podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak a ak to povaha veci nevyklučuje, na disciplinárne konanie sa primerane použijú ustanovenia Trestného poriadku o základných zásadách trestného konania, o spoločnom konaní, o vylúčení súdu a iných osôb,

o obhajcovi, o úkonoch trestného konania, o dokazovaní, o rozhodnutiach súdu, o hlavnom pojednávaní, o odvolaní, o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, o obnove konania a o trovách trestného konania, sťažovateľ vytyka najvyššiemu správneému súdu aj to, že v súvislosti s jeho vecou neprerušil disciplinárne konanie na účel podania návrhu na začatie konania ústavnému súdu podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 19 zákona o sudcoch a prísediacich s ústavou, a to najmä ak ide o právo občanov na prístup k voleným a iným verejným funkciám garantované čl. 30 ods. 4 ústavy, čo malo za následok porušenie jeho základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy, základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru, zákazu zneužitia práva podľa čl. 17 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho správneho súdu č. k. 33 D 2/2021 z 21. marca 2022 o prerušení disciplinárneho konania vedeného proti sťažovateľovi (§ 27 ods. 5 DSP), ktoré sťažovateľ považuje za neústavné a arbitrárne vo vzťahu k právomociam najvyššieho správneho súdu, ktorými disponuje podľa relevantných ustanovení Disciplinárneho súdneho poriadku (body 7 a 8).

III.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 20, čl. 30 ods. 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu

11. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 311/05); vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

12. Článok 46 ods. 1 ústavy je vyjadrením základného práva domáhať sa súdnej ochrany. Do jeho obsahu patrí aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový

a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

13. Účelom disciplinárneho konania je posúdiť a rozhodnúť o disciplinárnej zodpovednosti osoby, voči ktorej je disciplinárne konanie vedené (§ 2 ods. 1 DSP).

14. Disciplinárny súdny poriadok upravuje prerušenie disciplinárneho konania v § 27 CSP, pričom rozoznáva obligatórne a fakultatívne prerušenie disciplinárneho konania. Jedným z obligatórnych dôvodov prerušenia disciplinárneho konania je skutočnosť, že disciplinárne obvinenému zanikla funkcia vzdaním sa alebo ak bol odvolaný na vlastnú žiadosť s tým, že v disciplinárnom konaní sa pokračuje, ak bol disciplinárne obvinený opätovne vymenovaný do funkcie (§ 27 ods. 5 DSP). To znamená, že pokiaľ najvyšší správny súd, resp. disciplinárny senát rozhodujúci o odvolaní proti disciplinárnemu rozhodnutiu doterajšieho disciplinárneho orgánu zistí dôvod na prerušenie konania podľa § 27 ods. 5 DSP, je povinný tak urobiť, rovnako ako je povinný pokračovať v konaní, ak bol disciplinárne obvinený opätovne vymenovaný do funkcie. Citované zákonné ustanovenie neumožňuje disciplinárnemu senátu pokračovať v disciplinárnom konaní (na rozdiel od právnej úpravy v § 27 ods. 6 DSP vo vzťahu k prerušeniu výkonu funkcie sudcu, prokurátora, súdneho exekútora alebo prerušeniu výkonu notárskeho úradu, pozn.). Nevykonávanie procesných úkonov disciplinárnym senátom počas prerušenia disciplinárneho konania neobmedzuje disciplinárne obvineného, aby sa na účel ochrany svojich ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov obrátil na súd (§ 137 Civilného sporového poriadku).

15. Vzhľadom na procesný charakter napadnutého rozhodnutia ústavný súd zdôrazňuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016). Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, že základné právo na súdnu ochranu „je výsledkové“, čo znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

16. V posudzovanom prípade nie je sporné, že sťažovateľ súhlas so svojou kandidatúrou na kandidátnej listine politickej strany ████████ vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky konaných 29. februára 2020 dal 7. októbra 2019, ani to, že uvedené vyhlásenie bolo doručené štátnej komisii pre voľby 1. decembra 2019 a (jeho kópia) prezidentke Slovenskej republiky (ďalej len „prezidentka“) 6. decembra 2019.

17. Ústavný súd už vo svojom uznesení č. k. II. ÚS 349/2021-25 zo 6. júla 2021 (na ktoré poukázal aj najvyšší správny súd) vo vzťahu k argumentom sťažovateľa týkajúcim sa protiústavnosti § 19 zákona o sudcoch účinného od 15. októbra 2019 uviedol, že týmito argumentmi sa v konaní podľa čl. 127 ústavy nemôže zaoberať; „ústavný súd vychádza z prezumpcie ústavnosti § 19 zákona o sudcoch. Prezumpcia ústavnosti zákona platí dovtedy, kým ústavný súd túto domnienku vo svojom rozhodnutí nevyvráti, a to v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že odvolací disciplinárny senát nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie návrhu na začatie takého konania a žiadny iný subjekt takýto návrh nepodal, je toho názoru, že § 19 zákona o sudcoch je ústavne súladná právna norma, ktorá je súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky.“

18. Ústavný súd nevidí žiaden dôvod, aby sa od názoru vysloveného vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí odchýlil, a to napriek tomu, že kompetencia rozhodovať o disciplinárnej zodpovednosti sudcov, prokurátorov a iných zákonom určených osôb bola s účinnosťou od 1. decembra 2021 zverená disciplinárnym senátom najvyššieho správneho súdu (bod 4).

19. Naplnením hypotézy právnej normy obsiahnutej v § 19 zákona o sudcoch a prísediacich dochádza k zániku funkcie sudcu priamo zo zákona. Ak by sťažovateľ podpísané vyhlásenie neodovzdal štátnej komisii pre voľby, resp. by ho táto neodovzdala prezidentke, účinky predpokladané § 19 zákona o sudcoch a prísediacich by nenastali, a to bez ohľadu na to, že by bolo vyhlásenie podpísané kandidujúcou osobou.

20. Nejde teda o typické súdne konanie s dvoma účastníkmi konania stojacimi oproti sebe, kde by vyhovujúci nálež nevyhnutne mal negatívny dopad aspoň na jedného z nich, nepôjde dokonca ani o konanie ako také. O zániku funkcie nikto nerozhodne, a preto jediným subjektom, vo vzťahu ku ktorému by malo zmysel posudzovanie princípu právnej istoty, je sťažovateľ, ktorý však protiústavnosť § 19 zákona o sudcoch a prísediacich sám namieta. Otázkou konfliktu právnej istoty a požiadavky na účinné presadenie ústavnosti by preto v tomto prípade bolo potrebné posudzovať v prospech presadzovania ústavnosti, a najmä v prospech ochrany základných práv a slobôd.

21. Napadnuté uznesenie najvyššieho správneho súdu o prerušení disciplinárneho konania preto nemožno označiť za arbitrárne v tom smere, že by záver ním formulovaný bol zjavne nelogický s ohľadom na zistený skutkový stav (bod 15), ústavne neudržateľný alebo že by napadnuté uznesenie nereflektovalo ťažiskové skutočnosti dôležité pre riadne zistenie stavu veci a jeho následné rozhodnutie. Najvyšší správny súd postupoval v medziach svojej právomoci, pričom sa nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy (zákona o sudcoch a prísediacich a disciplinárneho súdneho poriadku), ktorými by poprel ich účel a význam.

22. Obligatórne prerušenie disciplinárneho súdneho konania podľa § 27 ods. 5 DSP vylučuje, aby najvyšší správny súd v súvislosti s vecou sťažovateľa prerušil disciplinárne konanie z iného dôvodu, t. j. na účel podania návrhu na začatie konania ústavnému súdu podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 19 zákona o sudcoch a prísediacich s ústavou, a to najmä ak ide o právo občanov na prístup k voleným a iným verejným funkciám garantované čl. 30 ods. 4 ústavy.

23. Ústavný súd sa nestotožňuje s tvrdením sťažovateľa, že najvyšší správny súd mal na jeho prípad aplikovať § 46 ods. 5 DSP, podľa ktorého „Ak bolo vo veci podľa odseku 3 do 30. novembra 2021 proti disciplinárnemu rozhodnutiu doterajšieho disciplinárneho orgánu podané odvolanie, o odvolaní rozhodne disciplinárny senát podľa tohto zákona; napadnuté disciplinárne rozhodnutie môže len zmeniť alebo potvrdiť.“.

24. Disciplinárny správny súd by tak musel postupovať v prípade, ak by bolo disciplinárne konanie voči disciplinárne obvinenému *ex lege* „obnovené“, t. j. disciplinárne obvinený by bol opätovne vymenovaný do funkcie. Sťažovateľ (ktorý ešte nedovŕšil vek 67 rokov, a teda sa na neho nevzťahuje vekový cenzus podľa čl. 146 ods. 2 ústavy) do funkcie sudcu opätovne vymenovaný nebol.

25. Ústavný súd pripomína, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom

všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré účastník konania predkladá (m. m. II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 284/08).

26. V kontexte s uvedenými skutočnosťami ani námietka sťažovateľa o porušení jeho základného práva vlastníť majetok (čl. 20 ústavy), základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám (čl. 30 ods. 4 ústavy) a základného práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 ústavy), ktoré spája s prijatím (podľa názoru sťažovateľa) protiústavnej právnej normy, t. j. zákona č. 282/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, nie je spôsobilá spochybníť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu.

III.2. K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1, čl. 14 a čl. 17 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu

27. Ako bolo uvedené (bod 2), sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nekonkretizoval, v čom spočívalo disciplinárne previnenie, ktoré mu bolo kladené za vinu, a už vôbec netvrdil, že pre rovnaký skutok bolo voči jeho osobe vedené trestné stíhanie, resp. že takýto skutok bol kvalifikovaný ako trestný čin podľa vnútroštátneho práva (t. j. Trestného zákona).

28. Za disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona sudcoch a prísediacich disciplinárne obvinenému (sudcovi) hrozí uloženie disciplinárneho opatrenia buď vo forme napomenutia [§ 117 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch a prísediacich] alebo zníženia funkčného platu až o 30 % na obdobie najviac troch mesiacov a pri opätovnom disciplinárnom previnení, ktorého sa sudca dopustil v čase pred zahladením disciplinárneho postihu, na obdobie najviac šiestich mesiacov [§ 117 ods. 1 písm. b) zákona o sudcoch a prísediacich].

29. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. V rámci tzv. Engelových kritérií, ktorými sú právna kvalifikácia porušenia vo vnútroštátnom práve, povaha deliktu a povaha a stupeň prítomnosti sankcie, ktorá hrozí dotknutej fyzickej osobe (bližšie pozri rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Engel a iní proti Holandsku z 8. 6. 1976) citovaný článok dohovoru nie je aplikovateľný na vec sťažovateľa. To isté platí aj vo vzťahu k čl. 14 a čl. 17 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu.

III.3. Záver

30. Medzi uznesením najvyššieho správneho súdu a obsahom základných práv podľa čl. 20, čl. 30 ods. 4, čl. 46 ods. 1 a 48 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 14 a čl. 17 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

31. Článok 1 ods. 1 ústavy „definuje prvky, ktorý každý samostatne, ale aj v ich vzájomnej jednote formujú a definujú Slovenskú republiku ako štát, v ktorom spoločenstvo na základe tejto ústavy žije. Formovanie znamená, že čl. 1 ods. 1 ustanovuje formu, vonkajšie pôsobenie verejnej moci a jej prejavy. Definovanie znamená, že čl. 1 ods. 1 vyjadruje požiadavku na obsahovú kvalitu činnosti a pôsobenia verejnej moci a tým aj života jednotlivcov... Príkaz čl. 2 ods. 2 je cestou k naplneniu prakticky všetkých princípov právneho štátu, najmä však princípu právnej istoty, keďže z legality postupu verejnej moci plynie predvídateľnosť jej činnosti. Je tiež prejavom Ústavou obmedzeného výkonu verejnej moci.“ [k tomu OROSZ L., SVÁK J. a kolektív, Ústava Slovenskej republiky – Zväzok I., Komentár (Základné princípy a ľudské práva), Wolters Kluwer, 2021, s. 16 – 26]. Nejde tu teda o základné práva a slobody, ktorých ochrany je možné sa domáhať v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy.

32. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu